OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2019/1560,

16. september 2019,

millega muudetakse ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) 8. detsembril 2008 võttis nõukogu vastu ühise seisukohta 2008/944/ÜVJP, ([1]) millega ajakohastati ja asendati nõukogu poolt 8. juunil 1998. aastal vastu võetud Euroopa Liidu relvaekspordi toimimisjuhend.

(2) Pärast ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP vastuvõtmist toimunud areng nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil on liikmesriikidele toonud kaasa uued kohustused ja kokkulepped.

(3) 24. detsembril 2014 jõustus relvakaubandusleping, millega reguleeritakse rahvusvahelist tavarelvadega kauplemist. Kõik liikmesriigid on relvakaubanduslepingu osalisriigid. Relvakaubanduslepingu eesmärk on kehtestada võimalikult ranged ühised rahvusvahelised normid tavarelvade rahvusvahelise kaubanduse reguleerimiseks või selle tõhustamiseks ning tavarelvade ebaseadusliku kaubanduse ennetamiseks ja likvideerimiseks ning nende kõrvalesuunamise ennetamiseks.

(4) Nõukogu võttis 20. juulil 2015 vastu järeldused ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP läbivaatamise ja relvakaubanduslepingu rakendamise kohta, milles teeb pädevale töörühmale ülesandeks hinnata 2018. aastal taas kõnealuse ühise seisukoha rakendamist ja selle eesmärkide saavutamist.

(5) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee võttis 25. septembril 2015 vastu kestliku arengu tegevuskava aastani 2030, mis sisaldab muu hulgas eesmärki toetada rahumeelseid ja kaasavaid ühiskondi, et saavutada kestlik areng.

(6) Nõukogu võttis 19. novembril 2018 vastu ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastase võitluse ELi strateegia, millega asendati 2005. aastal Euroopa Ülemkogu vastuvõetud ELi strateegia väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseadusliku hankimise ja salakaubaveo vastaseks võitluseks. Selle eesmärk on suunata integreeritud, ühiseid ja kooskõlastatud Euroopa meetmeid, et ennetada ja tõkestada väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseaduslikku omandamist terroristide, kurjategijate ja muude volitusteta osalejate poolt, ning edendada seadusliku relvakaubandusega seotud vastutustundlikkust.

(7) Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõike 3 teise lõigu kohaselt tagab liit kooskõla oma välistegevuse eri valdkondade vahel; sellega seoses märgib nõukogu muu hulgas nõukogu määrust (EÜ) nr 428/2009 ([2]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 258/2012 ([3]) ja (EL) 2019/125 ([4]).

([1]) Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

([2]) Nõukogu 5. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 428/2009, millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks (ELT L 134, 29.5.2009, lk 1).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 258/2012, millega rakendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokolli (ÜRO tulirelvade protokoll) artiklit 10 ning kehtestatakse tulirelvade, nende osade ja laskemoona ekspordilubade andmise menetlus ning importi ja transiiti käsitlevad meetmed (ELT L 94, 30.3.2012, lk 1).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. jaanuari 2019. aasta määrus (EL) 2019/125, mis käsitleb kauplemist teatavate kaupadega, mida on võimalik kasutada surmanuhtluse täideviimiseks, piinamiseks või muuks julmaks, ebainimlikuks või alandavaks kohtlemiseks või karistamiseks (ELT L 30, 31.1.2019, lk 1).

(8) On asjakohane tugevdada sõjatehnoloogia ja -varustuse liidu ekspordikontrolli poliitikat, ajakohastades ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP.

(9) Ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP tuleks seetõttu muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Iga liikmesriik hindab, sealhulgas valitsustevaheliste üleandmiste puhul, artiklis 12 nimetatud ELi sõjavarustuse üldnimekirjas olevate toodete ekspordilitsentside taotlusi iga juhtumi puhul eraldi, võrreldes neid artiklis 2 sätestatud kriteeriumitega.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Kui uus asjakohane teave on kättesaadav, soovitatakse igal liikmesriigil uuesti hinnata ELi sõjavarustuse üldnimekirjas olevate toodete ekspordilitsentse pärast nende andmist.“

2) Artikli 2 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Esimene kriteerium: austada liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi ja kokkuleppeid, eeskätt ÜRO Julgeolekunõukogu või Euroopa Liidu poolt vastu võetud sanktsioone, tuumarelvade leviku tõkestamist ja muid küsimusi käsitlevaid lepinguid, samuti muid rahvusvahelisi kohustusi ja kokkuleppeid.“;

b) teist lõiku muudetakse järgmiselt:

i) lisatakse järgmised punktid:

„ba) teatavate tavarelvade konventsiooni ja asjakohaste lisaprotokollide raames liikmesriikide poolt võetud rahvusvaheliste kohustustega;

bb) relvakaubanduslepingu raames liikmesriikide poolt võetud rahvusvaheliste kohustustega;“

ii) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) jalaväemiinide kasutamise, ladustamise, tootmise ja üleandmise keelustamise ning nende hävitamise konventsiooni (Ottawa konventsioon) raames liikmesriikide poolt võetud rahvusvaheliste kohustustega;“

iii) lisatakse järgmine punkt:

„ca) väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide ennetamist, tõkestamist ja likvideerimist käsitleva ÜRO tegevuskava raames liikmesriikide poolt võetud kohustustega;“.

3) Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 6*

Piiramata nõukogu määruse (EÜ) nr 428/2009 (*) kohaldamist, kehtivad käesoleva ühise seisukoha artiklis 2 sätestatud kriteeriumid ja artiklis 4 sätestatud konsulteerimiskord ka liikmesriikide suhtes määruse (EÜ) nr 428/2009 I lisas määratletud kahesuguse kasutusega kauba ja tehnoloogia osas, juhul kui on tõsine alus uskuda, et sellise kauba ja tehnoloogia lõppkasutajaks on vastuvõtjariigi relvajõud või siseriiklikud julgeolekujõud või sarnased organid. Käesoleva ühise seisukoha viiteid sõjatehnoloogiale või -varustusele tõlgendatakse nii, et see hõlmab ka sellist kaupa ja tehnoloogiat.

(*) Nõukogu 5. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 428/2009, millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks (ELT L 134, 29.5.2009, lk 1).“

4) Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 7*

Käesoleva ühise seisukoha maksimaalse tõhususe saavutamiseks töötavad liikmesriigid ühiselt ÜVJP raames, et tugevdada omavahelist koostööd ja soodustada lähenemist sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi alal, muu hulgas asjakohase teabevahetuse kaudu, mis sealhulgas käsitleb keeldumisest teatamist ja relvaekspordipoliitikat, ning võimalike meetmete väljaselgitamisega lähenemise edasiseks suurendamiseks.“

5) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 8*

1. Iga aasta 30. juuniks esitab iga liikmesriik Euroopa välisteenistusele eelneva kalendriaasta teabe sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi ning käesoleva ühise seisukoha rakendamise kohta.

2. Kõikidelt liikmesriikidelt saadud andmete põhjal koostatud Euroopa Liidu aastaaruanne esitatakse nõukogule vastuvõtmiseks ning tehakse kirjeldava aruande ja otsingut võimaldava andmebaasi vormis Euroopa välisteenistuse veebisaidil avalikkusele kättesaadavaks.

3. Lisaks avaldab iga Euroopa Liidu sõjavarustuse üldnimekirjas olevat tehnoloogiat või varustust eksportiv liikmesriik oma sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kohta siseriikliku aruande, mille sisu on kooskõlas kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega.“

6) Artikkel 13 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 13*

Käesoleva ühise seisukoha rakendamisel lähtutakse käesoleva ühise seisukoha kasutusjuhendist, mida vaadatakse regulaarselt läbi.“

7) Artikkel 15 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 15*

Käesolev ühine seisukoht vaadatakse läbi viis aastat pärast nõukogu otsuse (ÜVJP) 2019/1560 (*) vastuvõtmise kuupäeva.

(*) Nõukogu 16. septembri 2019. aasta otsus (ÜVJP) 2019/1560, millega muudetakse ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 239, 17.9.2019, lk 16).“

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 16. september 2019

Nõukogu nimel
eesistuja
T. TUPPURAINEN